NIĊEĊ FL-IMQABBA

Fil-programm tal-festa tas-sena l-oħra dorna dawra flimkien l-Imqabba u rajna u tkellimna dwar is-seba' niċeċ li nsibu fit-toroq ta' dan ir-raħal imwaqqfa f'ġieh l-Assunta.

Iżda barra dawn is-seba' niċeċ, fl-Imqabba niltaqgħu ma' 21 niċċa oħra imwaqqfa f'ġieh il-Madonna taħt titli oħra u lill-qaddisin. Dawn in-niċeċ huma wirt missirijietna u qegħdin jiffurmaw parti mill-ambjent tal-ibliet u rħula tagħna. Hu xieraq għalhekk li nieħdu aktar ħsiebhom u napprezawhom iżjed.

Iż-żjara tagħna nibdewha minn Triq Valletta u fuq dar nru.38 naraw niċċa mwaqqfa f'ġieh San Ġużepp. Hi niċċa kbira imżejna b'pilastru ta' stil korint fuq kull naħa li jingħaqdu flimkien permezz ta' frontispisju. Fl-1891 l-Arċisqof Pietro Paċe ta indulġenżi għal min jitlob quddiemu. Billi qegħda f'livell baxx wieħed jista japprezza aħjar kemm din in-niċċa fiha xogħol irfinut fil-ġebla Maltija. B'xorti tajba wkoll din in-niċċa għadha qatt ma ġiet mimsusa biż-żebgħa.

Ftit il-bogħod fl-istess triq, fuq dar nru.59 naraw in-niċċa tal-Qalb ta' Ġesu. Ma' l-ewwel ħarsa wieħed malajr jinduna li ma fiha ebda valur artistiku.

F'kantuniera bejn Triq il-Karmnu u Triq Valletta naraw niċċa oħra tal-Madonna tal-Karmnu. Hi niċċa arzellatta b'mod tassew eleganti u għandha pilastru ta' stil Joniku fuq kull naħa li fuqhom jitla frontispisju, li skond il- pilastri, hu daqxejn għoli. Hi niċċa magħrufa sew billi tinsab f'post prominenti ħafna.

Waħda mill-isbaħ niċeċ fl-Imqabba kienet bla dubju ta' xejn dik li kienet tinsab f'kantuniera fi Triq Valletta u kienet imwaqqfa f'ġieħ Kristu Sultan. Mhix niċċa qadima wisq u ħamsin sena ilu, jiġifieri fl-1939, l-Arċisqof Mauro Caruana kien ta' indulġenżi għal min jitlob quddiemha.

Din in-niċċa kienet milquta b'diversi affarijiet magħmula bis-sengħa. L-ewwelnett id-disinn tagħha kien magħmul b'mod li din iddur nofs tond u kull ħaġa kienet magħmula bil-ħsieb b'mod li meta wieħed iħares lejha għajnejh titpaxxa bil-proporzjon u t-tqassim li fiha. It-tieninett wieħed kien jammira ix-xogħol irfinut u dettaljat tal-iskultura li kien fiha din in-niċċa u t- tieletnett wieħed kien jammira l-istatwa ta' Kristu Sultan li din mhix tal-ġebel iżda tal-irħam, u għalhekk kienet waħda mill-uniċi li nsibu fit-toroq tagħna.

Niċċa oħra ta' Kristu Re insibuha bejn djar 44 u 45 Triq il-Parroċċa. Hi niċċa żgħira arzellata u magħha jdur bħal gwarniċ u fuqha naraw gwarniċ bħala disinn ta' frontispisju. L-istatwa , fiha xogħol tajjeb ta' skultura ġebla. Fl-1913 l-Arċisqof Pietro Paċe kien ta indulġenzi għal min jitlob quddiem din in-niċċa.

Waħda mill-eqdem niċċeċ fl-Imqabba hija dik tal-Immakulata li nsibu ma' ħajt ta' razzett qadim fi Triq il-Parroċċa. Hi niċċa forma ta' felli, kif kienu jkunu ħafna minn niċċeċ qodma ta' Malta. Quddiemha għad għandha l-fanal tal-ħadid li darba kien jinxtegħel quddiemha fil-festi tal- Madonna. L-istatwa tal-Madonna fiha xogħol sabiħ ta' anatomija. Hu xieraq għalhekk li tkun miżmuma aħjar milli hi.

In-niċċa ta' San Ġużepp fi Triq Valletta

F'tarf Triq is-Siġġiewi naraw in-niċċa ta' San Mikiel. Bħala niċċa ma fiha ebda disinn speċjali iżda bħala statwa hi sabiħa u movimentata ferm. Dan wieħed jista jarah f'kull moviment tal-qaddis. Fiha wkoll dettalji tajba bħal irkoppa tal-lemin, id-dublett tal-libsa tal-qaddis u kif ukoll ir-ras. Dawn id-dettalji flimkien ma' oħrajn huma xhieda li din l-istatwa ta' San Mikiel fiha xogħol tabilħaqq artistiku.Fl-1888 l-Isqof Buħaġiar kien ta indulġenzi għal min jitlob quddiem din l-istatwa.

Niċċa oħra ta' San Mikiel insibuha f'kantuniera fi Triq id-Duluri. Hi niċċa oħra qadima f'dan ir-raħal u b'xorti tajba għadha fl-istat oriġinali tagħha billi qatt ma ġiet mimsusa biż-żebgħa. Tidher li ġiet mibnija mal-istess dar fejn qegħda u għalhekk fuq ix-xellug ta' min iħares lejha jara nieżel ħajt li jispiċċa nofs tond. Fl--1839 kienu ġew mogħtija indulġenzi għal min jitlob quddiem din l-istatwa.

Fil-bidu ta' Triq San Bazilju naraw niċċa oħra u din hi ddedikata lil San Ġorġ. Hi niċċa ta' stil kompost u bħala niċċa hija wkoll arzellata b'mod irfinut u dettaljat fil-ġebla Maltija.

L-istatwa tal-qaddis fiha wkoll xogħol tajjeb. Ħarstu hi lejn is-sema' u b'idu x-xellugija fuq sidru u l-oħra mniżżla l-isfel. Ħdejn saqajh naraw ukoll l-elmu ta' rasu. Hi statwa xogħol ta' xi mgħallem tajjeb.

In-niċċa ta' San Mikiel li tinsab ħdejn dar Nru. 7 Triq Pears

Fl-istess triq viċin dar nru.97 naraw niċċa f'ġieħ San Ġużepp imqegħda f'niċċa arzellata. Fl-imgħoddi jidher ukoll li kellha xi fanal quddiemha għax għadu jidher il-brazz tiegħu. L-istatwa hi nieqsa minn ċertu element artistiku.

Niċċa oħra ta' San Mikiel fl-Imqabba tinsab ħdejn dar nru. 7 Triq Pears. Hi niċċa li d-disinn tagħha jdur nofs tond u fiha naraw pilastru u kolonna nofs tond fuq kull naħa. Fuq dawn kollha naraw iddur gwarniċa wiesgħa u sabiha li fiha disinn klassiku. L-istatwa ta' San Mikiel nistgħu ngħidu li hija replika tal-istatwa ta ' l-istess qaddis li rajna diġa fi Triq id-Duluri u jista jkun li hi ta' l-istess id. Fihom ħafna xebħ perfett u dawn wieħed jista' jarahom f'diversi partijiet taż-żewġ statwi, bħal ma huma l-ġwienaħ, ix-xeħta tar-ras, l-elmu, l-pożizzjoni ta' l-idejn u dettalji oħra.

Fuq il-lemin ta' din in-niċċa ta' Triq Pears wieħed għadu jista' jara l-ħolqa tal-brazz tal-fanal li darba kien jinxtegħel quddiem din l-istatwa. L-Isqof Fraġisk Saverio Caruana kien ta indulġenzi għal min jitlob quddiem din ix-xbieha.

Fil-kantuniera tat-torri tal-Imqabba fi triq it-Torri wieħed jiltaqa' ma' niċċa imwaqqfa f'ġieħ l-Appostlu San Pawl. Hi niċċa bi stil dejjaq u tawwali u mżjena b'pilastru fuq kull naħa.

L-istatwa ta' San Pawl, jidher li fiha partijiet minnha li huma tajbin u għalhekk hi ħasra li llum din in-niċċa ma tantx hi miżmuma tajjeb.

Fuq dar nru.29 il-Pjazza tal-Paroċċa niltaqgħu mat-tielet niċċa ta' San Ġużepp f'dan ir-raħal. Tidher li mhix niċċa qadima sew u b'xorti tajba għadha fl-istat oriġinali tagħha u qatt ma mis-sewha biż-żebgħa. Għalhekk wieħed jista japprezza ix-xogħol irfinut li fiha din l-istatwa f'kull parti tagħha.

Fuq iz-zuntier tal-knisja parrokkjali naraw erba' statwi ta' San Ġwann il-Battista, Ġesu Redentur, il-Madonna u Santu Rokku.

Billi dawn l-istatwi huma kbar wieħed jista jifli bir-reqqa ix-xogħol li fihom. Billi huma fil-għoli u ma jinsabux f'niċċa wieħed jista jammira il-kapaċita ta' l-iskultura li fihom. L-erbgħa li huma fihom xogħol tajjeb iżda il-Madonna jispikka fiha xogħol tabilħaqq artistiku.

Fi Triq Santa Katerina niltaqgħu ma' niċċa oħra imwaqqfa f'ġieħ il-Madonna . Hi n-niċċa imwaqqfa f'ġieħ il-Madonna ta-Qalb ta' Ġesu u għalhekk f'din in-niċċa naraw lil Madonna liebsa l-kuruna fuq rasha u tħaddan il-Bambin. Fi tmiem is-seklu l-ieħor din id-devozzjoni Marjana kienet qabdet sew f'dawn il-gżejjer u fl-Imqabba id-devozzjoni lejn il-Madonna tal-Qalb ta' Ġesù kienet qabdet sew u din in-niċċa għadha tifkira ta' din id-devozzjoni. Fl-1888 l-Isqof Buħaġiar kien ta indulġenzi għal min jitlob quddiemha.

Fit-triq li mill-Imqabba twassal iż-Żurrieq niltaqgħu ma' niċċa qadima sew iżda bla ebda valur artistiku iddedikata lil San Pawl. Jidher li hi xogħol ta' xi dilettant.

F'tarf l-Imqabba, fit-triq li twassal għall-Qrendi, viċin il-mitħna niltaqgħu ma' żewġ statwi kbar mgħollija fuq pedestall għoli. Dawn huma l-istatwi ta' Marija Immakultata u ta' San Franġisk. Huma xogħol ta' l-istess id u t-tnejn fihom xogħol komuni iżda bħala xogħol l-istatwa ta' San Franġisk tisboq lil dik tal-Immakulata.

Meta wieħed jifli bil-paċenzja l-istatwa ta' San Franġisk, wieħed jista jammira l-kapaċita tal-iskultur tagħha u jistagħġeb kif l-iskultur kien kapaċi joħroġ ċerti espressjonijiet u dettalji fil-ġebla.

Hi ħasra li din l-istatwa ta' San Franġisk mhix miżmuma tajjeb iżda fl-istess ħin għalinqas għadu ħadd ma ħassarha b'xi kuluri kif għamlu ma' l-istatwa ta' l-Immakulata.

23 ta' Ġunju 1989 **Tony Terribile**